Prof. dr hab. n. med. Krzysztof Łukaszuk

Kierownik Zakładu Pielęgniarstwa Położniczo-Ginekologicznego

Gdański Uniwersytet Medyczny

Gdańsk, 2021.11.10

Dział Obsługi Rady ds. Nauki i Doktorantów
WPŁYNĘŁO
25. 11. 2021
AND/RDN0Z-5920-4H-N2/21/7/21

OCENA HABILITACYJNA

Dr n. med. Barbary Baranowskiej

Dr n. med. Barbara Baranowska uzyskała dyplom magistra biologii w 2002 roku na Wydziale Biologii Uniwersytetu Warszawskiego. W 2006 roku ukończyła studia licencjackie z położnictwa na Warszawskim Uniwersytecie Medycznym.

W 2007 roku obroniła na II Wydziale Lekarskim Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego pracę doktorską pt. „Ocena etyczna wspomaganego rozrodu człowieka w świetle wyznań". Promotorem pracy była prof. dr hab. Ewa Dmoch-Gajzlerska.

Od 2003 do 2004 roku była zatrudniona w I Katedrze i Klinice Położnictwa i Ginekologii w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym jako asystent. Od 2005 do 2008 roku pracowała jako asystent, członek Zarządu, członek zespołu oceniającego szpitale w Komitecie Upowszechniania Karmienia Piersią. Od 2008 roku pracowała jako asystent, a następnie, od 2009 do 2019 jako adiunkt w Zakładzie Dydaktyki Ginekologiczno-Położniczej na Wydziale Nauk o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Od 2019 roku objęła stanowisko p.o. kierownika Zakładu Położnictwa Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego.

OCENA OSIĄGNIĘCIA NAUKOWEGO ORAZ DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ

Dr n. med. Barbara Baranowska jako osiągnięcie naukowe przedstawiła cykl 6 prac o łącznym IF 10,56 i punktacji MNiSW 440 pod zbiorczym tytułem „Jakość narodzin – wieloperspektywiczne i wieloczynnikowe ujęcie jakości opieki okołoporodowej i jej wpływu na dalsze życie matki i dziecka".

Publikacje są spójne tematycznie i dotyczą tematu osiągnięcia. Jedna praca jest pracą poglądową, pozostałe artykułami oryginalnymi. Jedynie w jednej z nich Habilitantka nie jest pierwszym autorem.

W pracach tych Autorka skupiła się na doświadczeniu porodowym, szukając zmiennych o najwyższej wartości predykcyjnej dla przewidywania doświadczeń i satysfakcji rodzących. Odkryła, że do najważniejszych należą: właściwe informowanie ze strony personelu medycznego, poszanowanie godności i intymności oraz właściwa komunikacja personel-kobieta jako podmiot opieki. Habilitantka jest przekonana, że powyższe publikacje stanowią znaczący wkład do polskiej i międzynarodowej literatury tematu.

Pracę poglądową stanowi refleksja nad nowymi wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia oraz standardami polskimi.

Praca druga – *"Is respectful maternity care in Poland? Women's views about care during labor and birth"* jest pracą ankietową, w której z 16500 kobiet deklarujących chęć wypełnienia ankiety wypełniło ją dokładnie 10000. Ze zgromadzonych formularzy, 8378 ankiet uznano za kompletne i poddano analizie. Praca została opublikowana w recenzowanym czasopiśmie o współczynniku oddziaływania 2,24. Ze względu na duże obciążenie ryzykiem błędu oraz trudnościami z identyfikacją wypełniających ankietę, praca ta nie została wykorzystana celem doniesienia do prokuratury, którego wymagałoby około 81 % ankietowanych przypadków, w których kobiety zgłosiły Autorce nadużycia i przemoc ze strony personelu medycznego, w tym karalne stosowanie procedur medycznych bez uzyskania zgody kobiety.

Praca trzecia – jedyna, w której doktor Baranowska nie jest pierwszym autorem – *„Spirituality and childbirth: An international virtual co–operative inquiry"* – dotyczy aspektu duchowości jako elementu jakości w opiece okołoporodowej. Praca ta zdecydowanie wykracza poza rutynowe metody badawcze i nie może być poddana standardowej analizie naukowej. Jednak zarówno wydawnictwo, jak i jakość czasopisma dają pewność odpowiedzialnej analizy pracy przez odpowiednich recenzentów.

Praca czwarta – *„What are the critical elements of satisfaction and experience in labor and delivery – a cross-sectional study"* – skoncentrowana jest na czynnikach mających zasadnicze znaczenie w kształtowaniu doświadczenia porodowego i satysfakcji z porodu. Uzyskane wyniki wskazały, że najważniejszym predyktorem zarówno w doświadczeniu porodowym, jak i satysfakcji z opieki było poczucie bycia poinformowanym.

Praca piąta – *„Woman's needs and satisfaction regarding the communication with doctors and midwifes during labour, delivery and early postpartum."* – dotyczy komunikacji między kobietą i

personelem medycznym w kontekście satysfakcji opieki w trakcie porodu i wczesnego połogu. Uzyskane wyniki wskazują, że utrzymywanie kontaktu wzrokowego oraz dotyku stanowiło pomocny aspekt komunikacji niewerbalnej z personelem medycznym szczególnie podczas porodu, a zadawanie wielu pytań kobiecie przez personel medyczny w trakcie porodu stanowiło czynnik zakłócający.

Praca szósta – *„Health care personnel's perception of quality of childbirth and risks associated with it."* – jest wynikiem badań nad postrzeganiem jakości narodzin przez personel medyczny. Badaniu poddano 676 położnych i 50 lekarzy położników, których włączono w tę samą grupę badaną. Dziwi taki dobór grupy oraz analiza wspólna oceny ryzyk okołoporodowych osób o całkowicie odmiennej odpowiedzialności za proces porodu oraz innej w nim funkcji. Praca przeszła proces akceptacji wydawnictwa Elsevier i ukazała się w lipcu 2021. Zasadniczym wnioskiem z pracy jest stwierdzenie, że mimo postrzegania kobiet jako zdolnych do porodu bez interwencji medycznej, w opiece położniczej w Polsce przeprowadzany jest wysoki odsetek interwencji medycznych. Zabrakło propozycji wyjaśnienia przyczyn, w tym rozważenia wpływu na decyzje medyczne wzrostu liczby roszczeń pacjentów oraz aktualnych wyroków sądowych.

Podsumowując można bezsprzecznie stwierdzić wyjątkową pracowitość Habilitantki, holistyczne podejście do badanego problemu oraz wysoką skuteczność publikacyjną w czasopismach o dużym współczynniku oddziaływania.

Uzyskane wnioski potwierdzają, że również w opiece w okresie okołoporodowym, jak w każdym innym procesie leczenia, a nawet szerzej – w kontakcie międzyludzkim, wskazany jest szacunek do drugiej osoby, skoncentrowanie się na jego potrzebach oraz na czytelnej komunikacji ze strony osoby obsługującej obsługiwanego.

Pozostały dorobek Habilitantki jest jeszcze bardziej imponujący. Obejmuje kolejne 62 publikacje, w tym 38 prac oryginalnych, 23 prace poglądowe, 4 autorstwa monografii, 19 rozdziałów w podręcznikach i monografiach oraz 3 redakcje naukowe. Sumaryczny współczynnik wpływu publikacji po doktoracie wynosi 23,42, a punktacja MEiN (MNiSW) - 1380. Oznacza to 30-krotne powiększenie dorobku naukowego po doktoracie!

Z tak olbrzymim dorobkiem oraz wysokim IF kontrastuje liczba cytowań wynosząca 18 (Scopus) lub 15 (Web os Science). Prawdopodobnie tak trudne badania wymagają dłuższego okresu czasu na ich zrozumienie i wprowadzenie do głównego nurtu badań przez innych badaczy.

Również indeks Hirscha wynoszący 3 (Scopus) oraz 2 (Web of Science), w warunkach Wydziału Nauk o Zdrowiu w Gdańsku, wymagałby podwyższenia. Rozumiem, że został zaakceptowany przez Radę

Dyscyplin Nauk o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, więc satysfakcjonuje również mnie.

Struktura bibliometryczna dorobku Kandydatki (a zwłaszcza duża liczba publikacji z wiodącą rolą dr Barbary Baranowskiej) wskazuje na zdolność do zarządzania zespołem i pokazuje w sposób jednoznaczny pozycję lidera i inspiratora badań naukowych, jakiej zwykle oczekuje się od młodego i dynamicznego Doktora Habilitowanego.
Podsumowując, należy stwierdzić konsekwentny i spójny charakter twórczości naukowej dr Barbary Baranowskiej. Pola zainteresowań zostały wcześnie zdefiniowane i Kandydatka konsekwentnie rozwija badania, budując swoją pozycję autorytetu naukowego i eksperta na wielu jej polach zainteresowań.

OCENA DZIAŁALNOŚCI DYDAKTYCZNEJ

W okresie zatrudnienia w Uczelni Dr Barbara Baranowska wykonywała określone przepisami obowiązki dydaktyczne. Tematyka zajęć prowadzonych przez Kandydatkę jest bardzo szeroka i obejmuje zagadnienia z zakresu m.in.: położnictwa i ginekologii (podstawowa opieka położnicza, specjalistyczna opieka nad matką i dzieckiem), prowadzenia badań naukowych (metodologia badań naukowych, seminaria magisterskie), podstawowej opieki zdrowotnej, promocji zdrowia, bioetyki. Za swoją działalność dydaktyczną została wyróżniona nagrodą przyznaną przez studentów - Kryształowy Lancet dla najlepszego wykładowcy Wydziału Nauki o Zdrowiu w 2013 roku.

Prowadzi szkolenia dla położnych w ramach specjalizacji dla pielęgniarek i położnych.

Jest promotorem 90 prac magisterskich i licencjackich. W autoreferacie czytamy, że jest promotorem pomocniczym pracy doktorskiej Magdaleny Bednarczyk „Ocena realizacji programu wczesnej stymulacji laktacji dla ośrodków neonatologicznych i położniczych III poziomu referencyjnego w województwie mazowieckim" na Warszawskim Uniwersytecie Medycznym.

Podsumowując dorobek dydaktyczny i opiekę nad młodą kadrą położnych, stwierdzam, że dr n. med. Barbara Baranowska spełnia w stopniu ponadprzeciętnym wymagania stawiane w tym zakresie kandydatom do tytułu Doktora Habilitowanego.

OCENA DZIAŁALNOŚCI ORGANIZATORSKIEJ

Kandydatka brała udział w wielu projektach naukowych i społecznych dotyczących jakości opieki okołoporodowej. Projektów tych jest tak wiele, że trudno je tutaj wymieniać, gdyż znacząco zmieniłoby to objętość recenzji.

Obecnie współpracuje jako ekspert z Fundacją Rodzić po Ludzku oraz Fundacją Dajemy Dzieciom Siłę.

Kandydatka nie podała, w ilu grantach naukowych brała udział oraz jakie środki z tych grantów uzyskała. Brak jest informacji, czy była kierownikiem i ilu grantów naukowych (za wyjątkiem projektu „Użycie oksytocyny w porodzie – badanie protokołów i praktyki polskich oddziałów położniczych" grant CMŻ" - którego to systemu konkursowego nie przybliżyła)?

Działalność organizatorska, jeżeli spełnia wymogi formalne Wydziału Nauk o Zdrowiu WUM, w moim mniemaniu aż nadto spełnia oczekiwania w stosunku do kandydatów do tytułu doktora habilitowanego.

OCENA WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ I STAŻY NAUKOWYCH.

Kandydatka nie opisała szczegółowo współpracy międzynarodowej. Jednak w autoreferacie w rozdziale dotyczącym pracy dydaktycznej i działalności organizacyjnej wspomina, że jest koordynatorem krajowym międzynarodowego badania BabiesBornBetter (3xB), w którym bierze udział 37 krajów. Informuje również o udziale w projektach:

- Projekt „Childbirth and Spirituality" Prof. Jenny Hall i Prof. Susan Crowther, prowadzonym we współpracy z Robert Gordon University w Szkocji oraz Bournemouth University w Wielkiej Brytanii (2017-2019);
- Projekt "Oxytocin infusion regimens in eleven countries – variations, interpretations and implications", prowadzony we współpracy z Trinity College Dublin, Ireland (2017-2019);
- Projekt „Działania na rzecz zapobiegania zachorowaniu na raka szyjki macicy i leczenia zmian przedrakowych u kobiet mieszkających na przedmieściach Dakaru" realizowanego we współpracy ze Stowarzyszeniem Prevenir, w Senegalu, Warszawa, 2011.

Odbyła również „dwumiesięczny pobyt na Uniwersytecie Karola w Pradze", w trakcie którego analizowała opiekę okołoporodową w Republice Czeskiej oraz porównywała do opieki w Polsce.

W mojej ocenie międzynarodowa współpraca naukowa zakończona wspólnymi publikacjami oraz międzynarodowa aktywność recenzencka, spełniają kryteria stawiane kandydatom do tytułu Doktora Habilitowanego.

Również staż naukowy opisany przez Kandydatkę, jeżeli spełnia wymogi formalne Wydziału Nauk o Zdrowiu WUM, wydaje mi się satysfakcjonujący. Działalność naukowa dr n. med. Barbary Baranowskiej nie wymaga bezpośredniego kontaktu z pacjentem oraz piętnowanymi przez Kandydatkę „technikaliami". Dzięki pracy zdalnej oraz warsztatowi badawczemu, który (w całości)

mieści się w komputerze, Kandydatka nie potrzebuje kosztownych i czasochłonnych wyjazdów, a swój czas może poświęcić kolejnym publikacjom.

PODSUMOWANIE

Oceny cząstkowe, jakie przedstawiłem powyżej, dowodzą, że Kandydatka spełnia wymagania stawiane pretendentom do tytułu Doktora Habilitowanego. Moje oceny są oparte na wartości opublikowanych prac i informacjach zawartych w innych udostępnionych materiałach. W oparciu o powyższe oraz wstępną akceptację postępowania przez Radę Dyscyplin Nauk o Zdrowiu WUM stwierdzam, że dr n. med. Barbara Baranowska spełnia wymagania określone w art. 26 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule naukowym w zakresie sztuki (Dz.U. z 2017 poz. 1789).

Proszę, zatem by Wysoka Rada Doskonałości Naukowej uznała moją opinię za poparcie starań o nadanie dr n.med. Barbarze Baranowskiej TYTUŁU DOKTORA HABILITOWANEGO.

Prof. Dr hab. n. med. Krzysztof Łukaszuk
Specjalista położnik-ginekolog
Specjalista endokrynolog
Specjalista endokrynologii ginekologicznej i rozrodczości
3730208 tel. 58 58 58 601